

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Кафедра філософії та релігієзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« _____ » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНАЛІТИКА СОЦІАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ: ФІЛОСОФІЯ ЕКОНОМІКИ

для студентів

спеціальності 033 «Філософія»

рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

освітньої програми 033.00.01 «Філософія»

Київ – 2024

Розробники:

Горбань Олександр Володимирович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та релігієзнавства

Викладач:

Горбань Олександр Володимирович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та релігієзнавства

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії та релігієзнавства Факультету суспільно-гуманітарних наук

Протокол від 16 січня 2024 року № 8

Завідувач кафедри _____ д. філос. н., проф. Олександр ГОРБАНЬ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

13. 03.2024 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової програми)

_____ Ярослав ПАСЬКО

Робочу програму перевірено

13. 03.2024 р.

Заступник декана _____ Віталій ЗАВАДСЬКИЙ

Пролонговано:

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	дисципліна, яка забезпечує формування спеціальних (фахових) компетентностей обов'язкової частини НП	-
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90	
Курс	2	-
Семестр	4	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	3	-
Обсяг годин, в тому числі:	90	-
Аудиторні	42	-
Модульний контроль	6	-
Семестровий контроль	15	-
Самостійна робота	27	-
Форма семестрового контролю	Комплексний екзамен	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – в рамках формування цілісного філософського світогляду дослідження тенденцій становлення та розвитку світоглядних парадигм щодо філософської рефлексії економічного буття людини.

Дисципліна спрямована на формування таких загальних та спеціальних програмних компетентностей освітньої програми підготовки:

ЗК-01 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК-03 – Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-04 – Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-05 – Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-06 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-09 – Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.

ЗК-10 – Здатність працювати автономно

ЗК-11 – Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК-12 – Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-13 – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-14 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 08 – здатність оперувати філософською термінологією;

СК 09 – Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи та підходи;

СК 10 – Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики;

СК 11 – Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання;

СК 13 - Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН 02 Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін;

ПРН 04 Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загально гуманітарної проблематики;

ПРН 08 Мати обізнаність у головних філософських методах та підходах;

ПРН 10 Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури;

ПРН 11 Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки;

ПРН 12 Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематизовано та аргументовано;

ПРН 13 Критично оцінювати власну позицію та знання;

ПРН 16 Вміти застосовувати загальнонаукові, гуманітарні та філософські знання в різних сферах;

ПРН 17 Мати навички участі у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії;

ПРН 18 ефективно працювати з інформацією, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати та систематизувати.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Аудиторна:					Самостійна робота	
	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
Змістовий модуль I. Поняття та сутність філософії економіки як напрямку соціального пізнання							
Тема 1. Теоретичні засади філософії економіки	8	2	-	2	-	-	4
Тема 2. Специфіка філософського дослідження економіки	8	2	-	2	-	-	4
Тема 3. Філософія економіки в контексті глобалізаційних процесів сучасності	7	2	-	2	-	-	3
Модульний контроль	2						
Разом за змістовим модулем 1	25	6	-	6	-	-	11
Змістовий модуль II. Філософія господарювання							
Тема 4. Філософські аспекти відносин власності	8	2	-	4	-	-	2
Тема 5. Філософське розуміння праці	8	2	-	4	-	-	2
Тема 6. Філософські засади бізнесу	7	2	-	4	-	-	1
Модульний контроль	2						
Разом за змістовим модулем 2	25	6	-	12	-	-	5
Змістовий модуль III. Людина в економічному вимірі							
Тема 7. Сутність економічної діяльності та економічної культури	12	2	2	2	-	-	6
Тема 8. Економічний світогляд та його особливості	11	2	2	2	-	-	5
Модульний контроль	2						
Разом за змістовим модулем 3	25	4	4	4	-	-	11
Семестровий контроль	15						

Усього годин	90	16	4	22	-	-	27
---------------------	-----------	-----------	----------	-----------	----------	----------	-----------

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття та сутність філософії економіки як напрямку соціального пізнання

Тема 1. Теоретичні засади філософії економіки

Філософія культури у неокантіанстві і філософія економіки. Філософія духу у неогегельянстві і філософія економіки. Філософсько-економічний вимір марксизму та позитивізму. Філософсько-економічна складова неолібералізму: Л. фон Мізес, Ф. фон Гаек, М. Фрідман. Розвиток філософсько-економічних уявлень у межах вітчизняної філософії. "Філософія господарства" С. Булгакова. Філософський економізм Б. Яковенка. Філософія бізнесу як складова філософсько-економічного дискурсу. Структура та основні категорії сучасного філософсько-економічного знання. Криза неолібералізму як філософсько- економічної теорії.

Тема 2. . Специфіка філософського дослідження економіки

Предмет і завдання філософії економіки. Філософська проблематизація смислу, мети та універсальних засад господарської діяльності людини. Проблема співвідношення економічного буття та економічної свідомості, економічного життя і «духу», ідеального та реального в господарстві. Два підходи до його вирішення: економічний матеріалізм (К. Маркс) і "антиекономічний ідеалізм" (Булгаков С. М.).

Специфіка філософського дослідження економіки. Методологія філософії економіки. Економічна істина та її критерії.

Історичні типи економічного пізнання: античний, середньовічний, модерний. Становлення філософії економіки в Новий час. Основні здобутки утопічної думки щодо розуміння економічної реальності. Лібералізм А. Сміта. "Промислова система" Сен-Симона К.-А. Філософія економічного детермінізму К. Маркса та її значення. Основні напрямки філософського аналізу економіки інформаційного суспільства.

Економічна філософія versus філософія економіки: спільне і особливе. Неолібералізм, неоконсерватизм та неоінституціоналізм як теоретичні виміри сучасної економічної філософії. Економічна ідеологія як теоретична основа економічної філософії. Філософія господарства і лінійна модель раціональності. Філософія бізнесу і нелінійна раціональність. Соціально-креативний потенціал та системний зв'язок філософії бізнесу та філософії господарства. Філософія управління у структурі сучасних філософсько-економічних досліджень.

Тема 3. Філософія економіки в контексті глобалізаційних процесів сучасності

Філософія економіки у контексті теорії постіндустріального суспільства (Д. Белл, П. Дракер, О. Тоффлер). Особливості постмодерного економічного світогляду за О. Тоффлером: концепція технологічних революцій; три «хвилі» соціально-економічного поступу в історії західної цивілізації. Комунікаційна концепція Г. Маклюєна: розвиток засобів комунікацій як фактор переходу від натурального господарства до ринкового. Есхатологічна філософія економіки Ф.

Фукуями. Внесок комунікативної філософії у розвиток філософсько-економічної парадигми (К.-О. Апель, Ю. Габермас, П. Ульріх, К. Гоманн). Г. Беккер як основоположник «економічного підходу» у сфері аналізу неекономічних явищ.

Альтернатива прогресивізму. Цивілізаційні концепції У. Росту, О. Шпенглера, А. Тойнбі.

Сучасні концепції економічної людини: неолібералізм та інституціоналізм. Філософські засади інституціональної економіки. Криза неолібералізму. Культурна багатоманітність глобалізації. Філософія економіки в Україні: основні тенденції розвитку. Духовний капітал як основа формування соціально- економічного середовища інформаційного суспільства.

Змістовий модуль 2. Філософія господарювання

Тема 4. Філософські аспекти відносин власності

Філософсько-економічне обґрунтування власності. Власність як комплекс суспільних відносин. Власність як влада.

Типологія власності. Характеристика основних форм власності. Проблема ефективності та справедливості форм власності в філософсько-економічній думці.

Питання про власність у західній ліберальній філософії. Право на власність як основа автономії людини.

Революційна думка про власність: соціалістичний та анархічний підходи. Релігійно-філософська думка щодо проблеми власності. Маніфест приватної власності І. О. Льїна.

Тема 5. Філософське розуміння праці

Аналіз феномену праці в історії філософії. Антична думка. Трудова діяльність в концепції ідеальної держави Платона. Християнське розуміння праці та його вплив на середньовічну філософію. Вчення західноєвропейських мислителів Нового часу щодо праці (А. Сміт, Д. Рикардо, Д. Ст. Мілль, Г. В. Ф. Гегель).

Концепція сродної праці Г. С.Сковороди. Праця як умова щастя.

Соціальні аспекти трудової діяльності. Проблема експлуатації та відчуження праці в філософії К. Маркса. Ідея психологізації праці та відносин співпраці в роботах О. О. Богданова.

Виховне значення праці в педагогічній думці та філософії освіти ХХ ст. (Д. Дьюї).

Тема 6. Філософські засади бізнесу

Становлення ринкової економіки та її характерні риси. Сучасні моделі ринкового господарства: ринкова, планово-ринкова, соціально-ринкова.

Альтернативи ринку.

Соціофілософське осмислення ринкової економіки. Аналіз «свобідного» ринку Х. де Матьенсо (XVI ст.) Ринок у філософії лібералізму XVII – XIX ст.

Концепція «незримої руки ринку» А. Сміта. Філософія економічного неокласицизму, її школи. Неолібералізм Ф. фон Гайека. Концепції державно-монополістичного регулювання економіки. Кейнсіанство та його еволюція.

Ідейно-політичні та духовні компоненти ринкової економіки. «Дух капіталізму» (М. Вебер, В. Зомбарт). Філософія бізнесу.

Філософія грошей як філософія культури за Г. Зіммелем. Походження, природа та функції грошей.

Семіотика грошей. Гроші як знак і як річ, яку означають (К. Маркс). Гроші як універсальна мова.

Гроші, довіра та соціальна стабільність. Форми довіри в процесі грошового обігу.

Концепція цінності в філософії грошей. Гроші як цінність. «Грошевий еквівалент» цінності особистості. Гроші та свобода.

Гроші й соціалізація суб'єкта. Гроші та влада. Гроші та механізм відчуження.

Критика капіталістичного ринкового суспільства як суспільства споживання (Франкфуртська школа).

Комерціалізація культури. Феномен масової культури.

Змістовий модуль 3. Людина в економічному вимірі

Тема 7. Сутність економічної діяльності та економічної культури

Економічна діяльність (виробництво, розподіл, обмін, споживання), її матеріальні та духовні засади. Економічна свідомість та її рівні (повсякденний та теоретичний).

Образ людини у філософії господарства. Особа, що хазяйнує, та її моделі у вітчизняній філософсько-економічній думці: ідеальна (Липинський В. К.); реформаторська (Туган-Барановський М. І.); соціалістична (Винниченко В. К.). Економічна людина в філософії А. Сміта. Еволюція моделі економічної людини в західній думці.

Поняття економічної культури, її зміст та функції. Економічна культура особистості та суспільства. Моральні аспекти економічної діяльності.

Історичні типи економічної культури. Еволюція погляду на багатство і бідність, працю, власність, благодійність.

Роль етнорелігійного фактора в формуванні економічної культури. Православна господарська етика. Протестантська етика господарської діяльності. М. Вебер та його робота "Протестантська етика і дух капіталізму". Особливості ісламської господарської етики. Основні принципи діяльності ісламських банків.

Етика сучасного бізнесу. Обов'язок та відповідальність в сучасній економічній політиці.

Тема 8. Економічний світогляд та його особливості

Поняття «економічної ментальності»: зміст, сутність, функції. Економічна ментальність і культурна ідентичність. Економічна ментальність українців: основні

риси та їх конструктивний вимір. Європейська і українська ментальність: спільне і особливе. Соціально-креативний потенціал економічної ментальності суспільства. Методи ефективної трансформації ментальних засад соціально- економічної свідомості.

Поняття «економічної ідеології»: історія і теорія. Соціальні стратегії економічних ідеологій сучасності. Соціальна ефективність економічної ідеології неолібералізму. Економічна ідеологія і соціальний характер. Теоретичні перспективи реалізації самобутніх економічних ідеологій в умовах глобалізації.

Характерні риси інформаційного суспільства. Якісні зміни в економіці, пов'язані з процесом інформатизації.

Концепція «суспільство ризику» У. Бека. Виробництво ризиків. Безпека як пріоритетна цінність сучасної стадії розвитку суспільства.

Людина в інформаційному суспільстві. Проблема ідентичності. Механізми маніпулювання свідомістю та запобігання ним. Формування думок та бажань в людині. Людина як «машина бажань» (Ж. Дельоз, Ф. Гваттарі).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість балів	Максимальна кількість балів	Кількість балів	Максимальна кількість балів	Кількість балів	Максимальна кількість балів
Відвідування лекції	1	3	3	3	3	2	2
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-	2	2
Відвідування практичних занять	1	3	3	6	6	2	2
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-	2	20
Робота на практичному занятті	10	3	30	6	60	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-
Разом		-	76	-	109	-	81
Максимальна кількість балів: 266							
Розрахунок коефіцієнта: $60/266=0.23$							

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Різновидами самостійної роботи є:

вивчення лекційного матеріалу;

самостійне опрацювання за відповідними темами окремих питань з навчальної дисципліни;

робота з рекомендованою основною і додатковою літературою;

підготовка доповідей, підготовка до обговорень за відповідними темами на семінарських заняттях;

підготовка творчих робіт (есе, виступу на конференції та ін.);

систематизація теоретичних та практичних знань перед модульними контрольними роботами та заліком.

Контроль виконання самостійної роботи відбувається при обговореннях на

семінарах, при написанні модульних контрольних робіт, екзамен.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1.		11	15
1	В контексті першої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	4	5
2	В контексті другої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	4	5
3	В контексті третьої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	3	5
Змістовий модуль 2.		5	15
4	В контексті четвертої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	2	5
5	В контексті п'ятої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	2	5
6	В контексті шостої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	1	5
Змістовий модуль 3.		11	10
7	В контексті сьомої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	6	5
8	В контексті восьмої теми студенти, використовуючи рекомендовану літературу, повинні самостійно опрацювати першоджерела за заявленою тематикою.	5	5
Разом		27	40

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в електронному вигляді або з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік. *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.

- *Комп'ютерного контролю*: тестові програми.
- *Методи самоконтролю*: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- систематичність відвідування занять;
- своєчасність виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- виконання тестових завдань.

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Предмет, завдання та методи філософії економіки.
2. Поняття економічної свідомості, її структура та рівні.
3. Співвідношення економічного буття та економічної свідомості.
4. Етапи розвитку філософсько-економічної думки: античний, середньовічний, модерний.
5. Економічний матеріалізм та його альтернативи.
6. Основні типи суб'єкта господарської діяльності.
7. Категорії моральності економіки.
8. Зміст та функції економічної культури.
9. Православна господарська етика.
10. Господарська етика протестантизму.
11. Ісламська етика господарської діяльності.
12. Проблема праці в західній філософсько-економічній думці.
13. Поняття "сродної праці" в ученні Сковороди Г. С.
14. Відчуження праці та його види.
15. Обґрунтування виховного значення праці в педагогічній думці та філософії освіти (Д. Дьюї).
16. Власність як комплекс суспільних відносин та соціальних взаємодій.

17. Питання про власність у західній ліберальній філософії.
18. Підходи до проблеми власності в революційній думці (марксизм, анархізм).
19. Філософія грошей Г. Зіммеля та її значення.
20. Аксиологія грошей. Гроші як цінність.
21. Семіотика грошей.
22. Проблема типологізації економіки. Поняття соціально-економічної формації.
23. Періодизація суспільного розвитку в філософії О. Тоффлера. Поняття технологічної революції.
24. Концепція постіндустріального суспільства Д. Белла.
25. Соціально-економічний феномен ринкового господарства.
26. Ідейні та ціннісні засади ринкової економіки. «Дух капіталізму» (М. Вебер, В. Зомбарт).
27. Сучасні моделі ринкового господарства.
28. Критика суспільства споживання (Франкфуртська школа).
29. Проблема комерціалізації культури. Феномен масової культури.
30. Характерні риси та проблеми розвитку інформаційного суспільства.
31. Людина в інформаційному суспільстві. Механізми маніпулювання свідомістю та запобігання ним.
32. Концепція «суспільства ризику» У. Бека.
33. Сутність та передумови економічної глобалізації.
34. Глобальні проблеми сучасної економіки та шляхи їх вирішення.
35. Українська економіка в системі світового розподілу праці.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
A	90-100
B	82-89
C	75-81
D	69-74
E	60-68
FX	35-59
F	0-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 90 год., із них: лекції – 16 год., семінарські та практичні заняття – 26 год., самостійна робота – 27 год., модуль. контр. – 6 год., семестровий контроль – 15 год.

Модул і (назви , бали)	Змістовий модуль 1. Поняття та сутність філософії економіки як напрямку соціального пізнання (76 балів)			Змістовий модуль 2. Філософія господарювання (109 балів)			Змістовий модуль 3. Людина в економічному вимірі (81 бал)	
	Теми	1	2	3	4	5	6	7
Лекції (теми, бали)	Тема 1. Теоретичні засади філософії економіки (1 бал)	Тема 2. Специфіка філософсько го дослідження економіки (1 бал)	Тема 3. Філософія економіки в контексті глобалізаційних процесів сучасності (1 бал)	Тема 4. Філософські аспекти відносин власності (1 бал)	Тема 5. Філософськ е розуміння праці (1 бал)	Тема 6. Філософські засади бізнесу (1 бал)	Тема 7. Сутність економічної діяльності та економічної культури (1 бал)	Тема 8. Економічний світогляд та його особливості (1 бал)
Семінарські та практичні заняття (теми, бали)	Теоретичні засади філософії економіки (11 балів)	Специфіка філософсько го дослідження економіки (11 балів)	Філософія економіки в контексті глобалізаційних процесів сучасності (11 балів)	Філософські аспекти відносин власності (22 бали)	Філософське розуміння праці (22 бали)	Філософські засади бізнесу (22 бали)	Сутність економічної діяльності та економічної культури (22 бали)	Економічний світогляд та його особливості (22 бали)
Самостійна робота	Самостійна робота до першої теми (5 балів)	Самостійна робота до другої теми (5 балів)	Самостійна робота до третьої теми (5 балів)	Самостійна робота до четвертої теми (5 балів)	Самостійна робота до п'ятої теми (5 балів)	Самостійна робота до шостої теми (5 балів)	Самостійна робота до сьомої теми (5 балів)	Самостійна робота до восьмої теми (5 балів)
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 1 (25 балів)			МКР 2 (25 балів)			МКР 3 (25 балів)	
Семестровий контроль	Комплексний екзамен							

8. Рекомендовані джерела

1. Глушко Т. П. Філософія економіки як основа формування стратегій соціального управління // Мультиверсум. Філософський альманах. — К., 2005. — Вип. 47. — С. 192.
2. Руденко М. Енергія прогресу: Нариси фізичної економії. — К.: Молодь, 1998.
3. Федотова Ю. В. Теоретичні засади реалізації принципів старт-економіки шляхом формування високотехнологічних кластерів // Глобальні та національні проблеми економіки. — 2015. — Випуск 4. — С. 33
4. Воронкова В. Г. Філософія економіки [Текст]: монографія / В. Г. Воронкова, А. М. Ткаченко; Запоріж. держ. інж. акад. — Запоріжжя: ЗДІА, 2011. — 279 с.
5. Глушко Т. П. Філософія економіки у структурі сучасної гуманітарної освіти: монографія / Тетяна Глушко. — К.: Науковий світ, 2008. — 212 с.
6. Глушко Т. П. Хрематистика як «релігія грошей» та дві кризи сучасності / Т. П. Глушко // Гуманітарні студії. Збірник наукових праць. — Вип. 23. — К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. — С. 12–19.
7. Куценко В. Й. Економіка у контексті духовного відродження [Текст]: [монографія] / В. Й. Куценко; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. — Д.: Пороги, 2011. — 323 с.
8. Базилевич В.Д., Ільїн В.В. Метафізика економіки / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — К.: Знання, 2007.
9. Белл Д. Культурні суперечності капіталізму // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія/ Міжнародний фонд “Відродження” / Віталій Лях (упоряд.). — К.: Либідь, 1996.
10. Бурдьє П. Практичний глузд / О. Йосипенко (пер.з фр.). — К.: Український Центр духовної культури, 2003.
11. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму / Пер. з нім. О.Погорілий. — К.: Основи, 1994.
12. Гаєк Ф.А. Індивідуалізм та економічний порядок. — Харків: Акта, 2002.
13. Гаєк Ф.А. Принципи ліберального соціального порядку // Лібералізм. Антологія/ Наукове товариство ім. Вячеслава Липинського / Олег Проценко (упоряд.), Василь Лісовий (упоряд.). — К.: Смолоскип, 2002.
14. Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія. Підручник. — К.: Лібра, 1999.
15. Заграва Е. Глобалізація і нації/ Е. Заграва. — К.: Фенікс, 2002.
16. Ільїн В.В. Фінансова цивілізація/ В.В. Ільїн. — К.: Книга, 2007.
17. Липинський В. Листи до братів-хліборобів // Липинський В. Повне зібрання творів, архів, студії. — Т. 6. — Кн. 1/ НАН України; Інститут східноєвропейських досліджень / Ярослав Пеленський (ред.).— К., 1995.

18. Манн М. Глобалізація як глобальний конфлікт // Економіка знань: виклики глобалізації та Україна/ А. С. Гальчинський та ін. – К., 2004.
19. Нордстрем К.А., Ріддестралє Й. Караоке-капіталізм: Пер. з англ. – Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Букс, 2004.
20. Сікора В. Напрями еволюції українського економічного розвитку в процесі становлення “нового консенсусу” і теорії про “соціальний капітал” // Актуальні проблеми економіки. Стаття 1,2. – К., 2001. – № 9-10, № 11-12.
21. Сікора В. Національна ідея в економіці (українська перспектива): Цикл інтерв'ю національній радіокомпанії України. – К.: ЕксОб, 1999.
22. Сорос Дж. Криза глобального капіталізму. Відкрите суспільство під загрозою / Руслан Ткачук (пер.з англ.), Андрій Фролкін (пер.з англ.). – К.: Основи, 1999.
23. Тоффлер Е. Третя Хвиля/ Андрій Євса (пер.з англ.). – К.: Видавничий дім “Всесвіт”, 2000.
24. Швайка М. Проблеми захисту національних економічних інтересів України в умовах глобалізації // Економічний часопис ХХІ. – К., 2002. – № 6.
25. Бачинський Ю. Економічні підстави самостійності нації // Націоналізм. Антологія/ Наукове товариство ім. Вячеслава Липинського / Лариса Білик (літ.ред.), Олег Проценко (упоряд.), Василь Лісовий (упоряд.) – К.: Смолоскип, 2000.
26. Грیشнова О.А. Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки/ О.А. Грیشнова. – К.: Знання, 2001.
27. Гош О. Історична місія політичної економії в Україні // Економіка України. – 2004. – № 2.
28. Данчева О.В., Швалб Ю.М. Практична психологія в економіці та бізнесі / В.П. Недашківський (ред.). – К.: Лібра, 1999.
29. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту нації / Є. Литвин (наук.ред.), О. Васильєва (пер.з англ.). – К.: Port-Royal, 2001.
30. Філософія бізнесу і менеджменту (скорочені тексти лекцій)/ Іщенко М.П., Лазарчук Ю.В., Руденко І.І., Яценко В.М. – Черкаси: Видавець Вовчок. О.Ю., 2003.
31. Філософія економіки // Ільїн В.В., Кулагін Ю.І. Філософія. В 2 ч. – Ч. 2. Актуальні проблеми сучасності. – К.: Альтерпрес, 2002.
32. Філософські основи менеджменту і бізнесу/ Герасимчук А. А., Тимошенко З. І., Шейко С. В. – К.: Видавництво Європейського ун-ту, 2006.
33. Ящук Т. І. Господарство як предмет аналізу в сучасній практичній філософії. Філософська думка. 2017. № 3. С. 24–40.
34. Приятельчук А. О. Структура філософії економіки. Гуманітарний вісн. ЗДІА. 2012. № 48. С. 70–78.
35. Терлецька І. В. Взаємовплив політичної та економічної сфер в умовах глобалізації. Вісн. Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. 2017. № 5. С. 49–60.